

אירועי ההסלמה – "שומר החומות" תמונת מצב נכון ל-13 במאי 2021

13 במאי 2021

עיקרי המסמך

- ◀ ביממה האחרונה, יומו האחרון של רמז'אן, **נמשך ירי הרקטות המאסיבי לעבר ישראל** אם כי בעוצמה פחותה מזו של היומיים הראשונים. **עד כה שוגרו לישראל כ-1,100 רקטות** (נכון ל-13 במאי 0500) רוב הרקטות לטווח של כארבעים ק"מ. **שישה בני אדם נהרגו כתוצאה מהרקטות, חייל נהרג מירי טיל נ"ט**, וכמה עשרות בני אדם נפצעו. הופסקו הנחיתות בנמל התעופה בן גוריון.
- ◀ **צה"ל המשיך ואף הגביר את פעילות התגובה שלו ברצועת עזה**. במהלך היממה האחרונה בוצעו **תקיפות מאסיביות כולל נגד מוסדות ממשל וסניפי בנקים של חמאס**. צה"ל גם פגע בארבע חוליות משגרי נ"ט.
- ◀ **לפי שעה, ניסיונות התיווך להביא להרגעה כשלו**. עולה כי הפעם ישראל נחושה לבסס את ההרתעה שלה מול חמאס באמצעות תקיפות אינטנסיביות בתגובה לירי הרקטות. נראה שבחמאס מופתעים מעוצמת התגובה של ישראל ומסירובה להגיע להסדרה. **בזירה הבינלאומית מגנים את חמאס אולם גם מותחים ביקורת על ישראל** ובמיוחד על צעדיה בירושלים. פאטו בנסודה, התובעת הכללית של בית הדין הפלילי הבינלאומי (ICC), הביעה חששות עמוקים לנוכח הסלמת האלימות ביהודה ושומרון מזרח ירושלים ורצועת עזה וציינה כי משרדה יעקוב אחר ההתפתחויות ויחקור כל עניין הנמצא תחת סמכות שיפוטו (חשבון הטוויטר של ICC, 12 במאי 2021).

ירי רקטות

- ◀ ביממה האחרונה נמשך הירי המאסיבי מרצועת עזה אם כי בעוצמה פחותה במקצת מזו של שתי היממות הקודמות. **מאז תחילת המבצע ועד ל-13 במאי 2021 שוגרו 0500 לעבר ישראל**. כמאתיים רקטות נוספות שוגרו ונפלו בשטח הרצועה. כ-90% מהשיגורים יורטו על ידי מערכת "כיפת ברזל". **בירי הרקטות נהרגו עד כה שישה בני אדם. חייל נהרג מפגיעת טיל נ"ט בכלי רכבו בשוב בעוטף עזה**. כמה עשרות נפצעו.
- ◀ במהלך 12 במאי 2021 שוגרו מאות רקטות ופצצות מרגמה. רוב הירי היה לטווח של עד כארבעים ק"מ מרצועת עזה והוא כוון לעבר יישובי עוטף. ירי היה גם לעבר אשקלון ואשדוד¹, נתיבות, שדרות ובאר שבע. בשעות הלילה לאחר חצות שוגר מטח לעבר מרכז ישראל כולל ראשון לציון, תל אביב, פתח תקווה ועוד. **על רוב אירועי הירי קיבלו אחריות הזרוע הצבאית של חמאס ושל הג'האד האסלאמי בפלסטין**.

¹ דוברים פלסטינים מסרו שמטח של חמישים רקטות לעבר אשדוד בוצע בתגובה לחיסולו של באסם עיסא, מפקד בכיר בזרוע הצבאית של חמאס.

◀ לאחר ירי של שני מטחי הרקטות לעבר תל אביב וגוש דן פרסמה הזרוע הצבאית של חמאס הודעה לפיה היא אחראית לביצוע הירי בתגובה להתקפה שמבצעת ישראל נגד מבנים אזרחיים. הזרוע הצבאית של הג'האד האסלאמי בפלסטין פרסמה הודעה דומה (שבכה קדס, דניא אלוטון, 12 במאי 2012). בראיון שהעניק צאלח אלעארורי, סגן ראש הלשכה המדינית של חמאס, התגאה, כי הרקטות ששוגרו עד כה הן מסוג ישן שהם רוצים להיפטר מהן וכי ברשותם רקטות חדישות שטרם נעשה בהן שימוש (אאלאקצא, 12 במאי 2021). "מקורות בכירים בחמאס" גם מסרו כי הזרוע הצבאית יחד עם זרועות צבאיות של שאר הארגונים החלו להתכונן למערכה צבאית כוללת – ימית, קרקעית ואווירית (אלערבי אלג'דיד, 12 במאי 2021).

◀ להלן מספר אירועים בולטים:

- ◆ בשעות הערב נהרג ילד בשדרות לאחר שרקטה חדרה למרחב המוגן בו שהה בבית בעיר.
- ◆ כמה רקטות פגעו בבתי מגורים באשקלון. נגרם נזק אך לא היו נפגעים.
- ◆ רקטה פגעה בשלושה בתי מגורים בפתח תקווה חמישה בני אדם נפצעו באורח קל. חלקי רקטה פגעו גם בבית ראשון לציון.

**בניין המגורים בפתח תקווה שנפגע מרקטה ששוגרה מהרצועה
(דף הפייסבוק של QUDSN, 13 במאי 2021)**

מימין: פגיעת רקטה בדירת מגורים בשדרות, אשר כתוצאה ממנה נהרג ילד בן 5 (דף הפייסבוק של מד"א, 12 במאי 2021). משמאל: פגיעת רקטה ששוגרה מהרצועה בבית באשקלון (חשבון הטוויטר של PALINFO, 12 במאי 2021)

◀ ירי הרקטות התחדש ב-13 במאי 2021 רוב השיגורים כוונו ליישובי עוטף עזה. עקב המשך הירי הוחלט על סגירת שדה התעופה בן גוריון לנחיתות. ההמראות נמשכות כרגיל. מספר חברות תעופה זרות ביטלו את טיסותיהן לישראל. בשעות הצהריים שוגר מטח לעבר תל אביב וגוש דן.

תגובת ישראל

◀ במהלך כל היום המשיך צה"ל לתקוף יעדי טרור. ביממה האחרונה הגביר צה"ל את הפעילות והרחיב את מגוון המטרות והחל לתקוף בנייני מוסדות ציבור וממשל ברצועה. עד ל-13 במאי 2021 בשעות הבוקר תקף צה"ל למעלה משש מאות יעדי טרור ברצועת עזה (דובר צה"ל, 13 במאי 2021). בין היתר הותקפו:

◆ **מתקנים ותשתיות של הזרוע הצבאית של חמאס** ביניהם מנהרת טרור אשר הייתה מוצבת מתחת בית ספר ובקרבת מבנים אזרחיים. מוצבים ובסיסים ועמדות שיגור רקטות.

תקיפת מנהרת טרור של חמאס בעזה מתחת לבית ספר ובקרבת מבנים אזרחיים (חשבון הטוויטר של דובר צה"ל, 13 במאי 2021)

◆ **בתי מגורים של מפקדים בכירים** הותקף ביתו של **איאד טייב**, מפקד גדוד מחנות המרכז של **חמאס**

◆ **מגדלים רבי קומות** במהלך היממה האחרונה דווח כי הותקף **בנין אלשרוק**. עפ"י דובר צה"ל, מדובר בבניין בן 14 קומות בו שכנו משרדי מודיעין צבאי של חמאס וכן תשתיות תקשורת ששימשו להעברת מסרים טקטיים-צבאיים על ידי ארגוני הטרור (דובר צה"ל, 12 במאי 2021); מגדל בפרויקט **בבית לאהיא** (שבכה קדס, 12 במאי 2021); **ובנין אלג'והרה** (פלסטין אליום, 12 במאי 2021). כמו כן, בוצעה תקיפה באזור **מגדלי אלמקוסי** (שבכה קדס, 12 במאי 2021).

מימין: בנין אלשרוק בעזה (חשבון הטוויטר של חסן אצלית, 13 במאי 2021). מימין: הריסות הבניין (חשבון הטוויטר של אשרף עמרה, 13 במאי 2021).

◆ **פעילי טרור** : בכירים בזרוע הצבאית ופעילי הכוח הימי של חמאס. נמסר כי בתקיפות צה"ל נהרגו מפקדים רבים בזרוע הצבאית של חמאס ביניהם **באסם עיסא**, **ראש חטיבת עזה של הזרוע הצבאית**. כמו כן, הותקפו **חוליות משגרי רקטות וטילי נ"ט**. עד כה סוכלו ארבע חוליות נ"ט. חברי אחת החוליות הותקפו ממש בעת שנערכו לביצוע ירי לעבר ישראל.

◆ **בנייני ממשל**: כלי התקשורת הפלסטינים דיווחו על תקיפת **מבנה הבנק הלאומי האסלאמי (PALDF)**, 12 במאי 2021. **מטה משרד האוצר בעזה וסניף הבנק בח'אן יונס**, מטה ביטחון הפנים בעזה ובח'אן יונס (דניא אלוטן, שהאב, פאל אינפו, 12 במאי 2021), **מטה מנגנון הביטחון הלאומי (דניא אלוטן, 12 במאי 2021).**

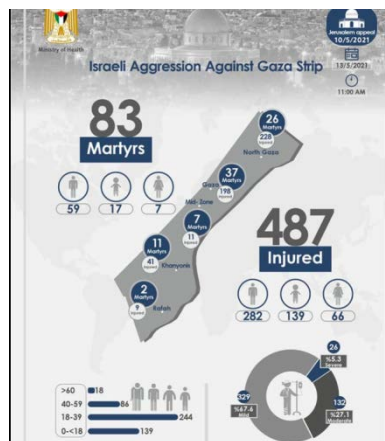
מימין: תקיפת הבנק הלאומי האסלאמי של חמאס בח'אן יונס (חשבון הטוויטר של חסן אצליח, 13 במאי 2021).
משמאל: תקיפת מטה בטחון הפנים של חמאס בעזה (חשבון הטוויטר של חסן אצליח, 13 במאי 2021)

תקיפות חיל האוויר בעזה (חשבון הטוויטר של אשרף עמרה, 13 במאי 2021)

נפגעים פלסטינים

◀ משרד הבריאות ברצועת עזה פרסם בשעות הצהריים של ה-13 במאי 2021 אינפוגרף המסכם את היקף הנפגעים מאז תחילת המבצע. **מספר ההרוגים עומד על 83**, ומספר הפצועים 487. מרבית ההרוגים הם מהעיר עזה ומצפון הרצועה. בין ההרוגים, על פי משרד הבריאות, **59 גברים, שבע נשים ו-17 ילדים** (דף הפייסבוק של משרד הבריאות בעזה, 13 במאי 2021).

אינפוגרף המסכם את היקף הנפגעים ברצועה

(דף הפייסבוק של משרד הבריאות בעזה, 13 במאי 2021)

◀ הזרוע הצבאית של חמאס הודיעה על מותם של מספר מפקדים בכירים בתקיפה ישראלית בראשם **באסם עיסא, מפקד חטיבת עזה**. **אסמאעיל הניה, ראש הלשכה המדינית של חמאס**, שספד לו אמר, כי הוא היה לוחם נועז וכי נהרג בחודש רמז'אן ב"קרב ההגנה על ירושלים". בדבריו הוסיף הניה, כי העימות עודנו פתוח וכי הם ערוכים לכל התרחישים האפשריים. בזרוע הצבאית של הג'האד האסלאמי בפלסטין אמרו בתגובה כי מותו הוא עדות לכך שמפקדי "ההתנגדות" נמצאים בלב השטח ומנהלים את המערכה (שהאב, 12 במאי 2021).

סיוע לרצועה

◀ מצרים הודיעה כי היא תשלח סיוע הומניטארי דחוף לרצועה דרך מעבר רפיח וכי היא תפתח את המעבר להעברת פצועים מרצועת עזה לטיפול במצרים (דניא אלוטן, 12 במאי 2021)

תגובות חמאס והג'האד האסלאמי בפלסטין

◀ בראיון שהעניק **צאלח אלעארורי, סגן ראש הלשכה המדינית של חמאס**, הדגיש שמותם של הבכירים אינו מחליש את "ההתנגדות". עוד ציין, כי חמאס עשתה את הכול למען ירושלים והעבירה מסר לישראל כי ירושלים היא הראשונה במעלה מבחינתה. לדבריו, כל ההכנה של כוחות "ההתנגדות" הייתה למען ירושלים וכי סבב לחימה זה קשור ישירות להגנה על אלאקצא ותושבי ירושלים לא ישכחו לעולם את התייצבות "ההתנגדות" לצדם. עוד אמר, כי **מחמד צ'יף חיכה כל השנים להילחם על הגנת ירושלים** וכי הם מוכנים לשלם את המחיר. אלעארורי גם קרא לפלסטינים ביהודה ושומרון לפעול בציינו כי **מי שמבצע פיגועים נגד מתנחלים, חיילים או סיורי צה"ל הוא שווה ערך לפעיל הזרוע הצבאית של חמאס שיורה רקטות על ישראל** (אאלאקצא, 12 במאי 2021).

הרשות הפלסטינית

◀ **הנהגת הרשות הפלסטינית ערכה ישיבת חירום**. במהלך הישיבה נשא **אבו מאזן** נאום בו ציין, כי ירושלים מהווה מבחינתם "קו אדום". אבו מאזן אמר שהוא מצדיע לצעירי פלסטין ולמאבקם על ירושלים. לדבריו, תוקפנותה של ישראל "**עברה כל גבול**", היא מנוגדת לאמנות הבינלאומיות והם התנגדו לה באמצעות "התנגדות עממית" בשער שכם בשיח' ג'ראח ובמסגד אלאקצא. **אבו מאזן גינה את התוקפנות כלפי רצועת עזה בטענה שהעם הפלסטיני מממש את זכותו להגן על עצמו**. הוא פנה לארה"ב וישראל בציינו כי "הגיעו מים עד נפש" וציין כי שלום וביטחון לא יושגו בכוח הנשק (הטלוויזיה הפלסטינית, 12 במאי 2021). **מחמד אשתיה, ראש הממשלה**, מסר כי הממשלה עושה את כל שביכולתה כדי להגן על העם הפלסטיני וכדי לעצור את התוקפנות נגדם.

**אבו מאזן נושא דברים בפתח כינוס מיוחד בראמאללה של ההנהגה הפלסטינית
(ופא, 12 במאי 2021)**

◀ **אבו מאזן שוחח עם מלך ירדן עבדאללה השני.** השניים הסכימו להמשיך את התיאום ביו הצדדים כדי לעצור את התקיפות נגד העם הפלסטיני. שיחות דומות ניהל אבו מאזן עם נשיא עיראק ברהם צאלח, תמים בן חמד, אמיר קטר, ועם ג'וזפ בורל, הנציג העליון לענייני חוץ וביטחון באיחוד האירופאי, ודן עמם בהתפתחויות האחרונות (ופא, 12 במאי 2021). **כמו כן, שוחח עם אנתוני בלינקן מזכיר המדינה של ארה"ב** (דניא אלוטן, 12 במאי 2021).

הר הבית

◀ **הבוקר (13 במאי 2021) נערכה תפילת עיד אלפטר המונית בהר הבית** בה השתתפו כמאה אלף מתפללים. דווח, כי התפילה הוקדשה בין היתר לזכרם של ההרוגים ברצועה. לאחר התפילה קראו מתפללים קריאות עידוד לגדודי עז אלדין אלקסאם, הזרוע הצבאית של חמאס (אתר QUDSN, 13 במאי 2021).

תפילת עיד אלפטר בהר הבית (אתר QUDSN, 13 במאי 2021)

עימותים והפגנות תמיכה ביהודה ושומרון

חמאס מקיימת בדורא הפגנת תמיכה והזדהות עם עזה
(חשבון הטוויטר של PALINFO, 12 במאי 2021)

עימותים אלימים (ב-12 במאי 2021) בצומת איו"ש, הכניסה הצפונית
לראמאללה, בין מפגינים לכוחות ביטחון ישראליים (ופא, 13 במאי 2021)

ניסיונות תיווך והרגעה

◀ מקור פלסטיני מסר על מגעים המתנהלים בתיווך מצרים קטר והאו"ם (אלאח'באר, 12 במאי 2021), אולם מאמצייהם לא השיגו לפי שעה התקדמות. **פוזי ברהום, דובר חמאס**, אמר שמתקיימים מגעים לכינון רגיעה מחודשת ברצועת עזה. נמסר, כי **חמאס הציבה תנאי לפיו לפני כל שיח על ההרגעה תהיה הפסקה מסונכרנת של התקיפות** (דניא אלוטון, 12 במאי 2021). **מחמוד מרדאוי, חבר וועדת היחסים הלאומיים של חמאס**, אמר כי הם הודיעו לכל המתווכים כי על ישראל להפסיק את תוקפנותה כלפי רצועת עזה וירושלים לפני שמדברים על רגיעה (אלערבי אלג'דיד, 12 במאי 2021).

- ◀ "מקורות מצריים" דיווחו שמשלחת מצרית בראשות **אחמד עבד אלח'אלק, אחראי התיק הפלסטיני במודיעין הכללי**, תבקר ברצועה ובישראל במסגרת המאמצים להחיש את הסכם הפסקת האש. לדברי המקורות פועלת מצרים בשיתוף עם גורמים בינלאומיים נוספים (אלערבי אלג'דיד, 12 במאי 2021).
- ◀ ארה"ב הגבירה את מאמציה להביא לרגיעה. מזכיר המדינה אנתוני בלינקן שוחח עם ראש ממשלת ישראל בנימין נתניהו והעביר מסר לפיו הם חוששים מפגיעה בחפים מפשע. יחד עם זאת הוא גיבה את זכותה של ישראל להגן על עצמה. ארה"ב מסרה כי היא שולחת את **האדי עמרו, סגן עוזר מזכיר המדינה לענייני ישראל והפלסטינים**, לאזור כדי להרגיע את האלימות (רויטרס, 12 במאי 2021)
- ◀ **מוסא אבו מרזוק, סגן מנהיג חמאס ב"חוץ"**, דיווח כי קיבל אגרת מהאירופאים לפיה הפלסטינים צריכים להפסיק את שיגור הרקטות קצרות הטווח וכי מדינות אירופה ומדינות האזור לא יסייעו בשיקום הרצועה. לדבריו, הוא השיב לאגרת בטענה כי **הפלסטינים אינם משתמשים ברקטות קצרות טווח אלא בארוכות טווח**. עוד ציין בפני האירופאים, לדבריו, כי אם ישראל תפסיק את תוקפנותה הם יפסיקו להיאבק בה (אלאקצא, 12 במאי 2021).
- ◀ בראיון שהעניק **צאלח אלעארורי, סגן ראש הלשכה המדינית של חמאס**, אמר שמספר גורמים פנו לחמאס למען הרגעת הרוחות בהם מצרים, קטר והאו"ם. הוא ציין כי השיחות נמשכות לאחר שחמאס הציבה תנאים באשר להפסקת האש ובהם שיש לשמור על מסגד אלאקצא, על חופש הפולחן ויש לעצור את פינוי המשפחות משיח' ג'ראח. לדברי אלעארורי, חמאס מוכנה לעצור את ההסלמה אם יקוימו הדברים האלה (אלאקצא, 12 במאי 2021).

פעילות בינלאומית

- ◀ מועצת הביטחון של האו"ם התכנסה בפעם השנייה מאז תחילת ההסלמה כדי לדון באירועים. הישיבה הסתיימה מבלי שפורסמה הודעת סיכום משותפת. דווח שארה"ב מנעה בישיבה פרסום הצהרה משותפת של חברות המועצה הקוראת לסיום האלימות וכיבוד החוק הבינלאומי (רויטרס, 12 במאי 2021).
- ◀ **פאטו בנסודה, התובעת הכללית של בית הדין הפלילי הבינלאומי (ICC)**, הביעה חששות עמוקים לנוכח הסלמת האלימות ביהודה ושומרון, מזרח ירושלים ורצועת עזה וכן לנוכח החשש לביצוע פשעי מלחמה הנכללים באמנת רומא אשר השיפוט שלהם הוא בתחום סמכותו של בית הדין. לדבריה, חוקרי המשרד יחקרו את כל העובדות וההוכחות הרלוונטיות, יעקבו אחר האירועים ויחקרו כל אירוע אשר בסמכות שיפוטו של בית הדין (חשבון הטוויטר של ICC, 12 במאי 2021).